

מערך שיעור

השליחות בישוב הארץ - מה עושים עם הזכות

עוגני השיעור

שכבת גיל: כיתה ו'

נושאי-על

האחריות כמודעות לזכות ולשליחות הדור החי בארץ ישראל בדור הגאולה

רעיון מרכזי

האחריות ביישוב הארץ איננה רק שמירה וזהירות, אלא הבנה עמוקה של הייעוד. הדור שלנו זכה לחיות בארץ ישראל בדור שבו מתקיימת מצוות יישוב הארץ בפועל, והארץ הולכת ונגאלת. האחריות שלנו היא לחיות את הזכות הזו במודעות, בכוונה ובהשתתפות פעילה בחזון הגאולה, בתוך חיי היומיום.

מיומנויות

- חשיבה תודעתית-ערכית: זיהוי האחריות כמודעות לשאלת ה-"לשם מה" בחיים בארץ ישראל, והבנת הקשר בין זכות, שליחות ואחריות.
- רפלקציה אישית וזהותית: בחינת מקומו של הלומד כבן/בת הדור החי בארץ ישראל, וניסוח אחריות אישית בתוך סיפור לאומי מתמשך.
- חשיבה מערכתית: הבנת האחריות כתהליך רב-ממדי (אדם-קהילה-עם-ארץ) ולא כפעולה נקודתית.
- חיבור בין רעיון האחריות לבין בחירות יומיומיות, מתוך מודעות לזכות ולשליחות הדור.

כיבוד ערכי המורשת

העמקת ההבנה כי יישוב הארץ הוא מצווה ושליחות מתמשכת של עם ישראל לדורותיו. הדגשת אחריות הדור החי בארץ ישראל לשאת את מורשת הדורות הקודמים - כיסופיהם, תפילתם ופועלם - ולממשה בחיי המעשה, מתוך מודעות למטרת העשייה ולמשמעותה הערכית. טיפוח ערכי זהות, מחויבות, עשייה מתמשכת ושותפות בבניין הארץ, כחלק מהשתתפות פעילה בחזון הגאולה והמשכיותו מדור לדור.

בין-תחומיות

- תנ"ך: יישוב הארץ כשליחות וייעוד של עם ישראל.
- היסטוריה: תהליכי שיבה, בניין והתיישבות בדורות שונים.
- חינוך ערכי: אחריות, מודעות, שותפות ותרומה לחברה.
- אזרחות: חיים משותפים, אחריות קהילתית ותרומה לכלל.

מטרות השיעור

בסיום השיעור התלמידים:

- יבינו את ההבדל בין זכות, שליחות ואחריות.
- יזהו את האחריות כשאלת ה"לשם מה".
- יפתחו מודעות לזכות הדור שלנו לחיות בארץ ישראל.
- יבינו שהם שותפים פעילים בחזון הגאולה.
- יחברו בין רעיונות גדולים לבין מעשים יומיומיים.

מושגי מפתח

זכות • שליחות • אחריות • לשם מה • דור הגאולה • יישוב הארץ • רצף הדורות

אמצעי הוראה

לוח / מקרן, דפי עבודה חלקים, כלי כתיבה

א. פתיחה – שאלת השאלות (5 דקות)
 המורה כותבת על הלוח שאלה אחת בלבד:
 לשם מה זכינו לחיות בארץ ישראל בדור שלנו?
 המורה מדגישה:

- אין תשובה אחת
- זו שאלה שמלווה את כל השיעור
- השאלה נשארת גלויה לאורך כל המהלך.

ב. מתודה 1 - מעגלי אחריות

לשם מי אני פועל? (8 דקות)
 התלמידים מציירים שלושה מעגלים קונצנטריים:

- מעגל פנימי: אני
 - מעגל אמצעי: סביבה / קהילה
 - מעגל חיצוני: עם ישראל וארץ ישראל
- בכל מעגל הם כותבים:
 מה האחריות שלי כאן ולשם מה?

שיח מונחה:

- למה האחריות שלי לא נעצרת רק בי?
- איך המעגלים קשורים זה לזה?

סיכום ביניים:

האחריות נולדת מתוך הזכות, ומתרחבת מהא

ג. מתודה 2 – הגשר

שאלת היומיום: לשם מה – מודעות (8 דקות)

התלמידים מציירים גשר.

- בצד אחד: זכות ושליחות

- בצד השני: חיים יומיומיים

על אבני הגשר הם כותבים מילות מפתח של מודעות:

- לשם מה

- בחירה

- כוונה

- מודעות

המורה מחדדת: הגשר מזכיר לנו את הזכות הגדולה

לקיים בפועל את מצוות יישוב הארץ ולהשתתף בחז

בתוך החיים היומיומיים.

שיח קצר:

- למה חשוב לשאול "לשם מה" דווקא בדברים הק

- איך מודעות שומרת שהזכות לא תהפוך להרגל?

סיכום ביניים:

האחריות היא שמירת המודעות לזכות – יום-יום.

ד. מתודה 3 – ספר החיים בארץ

לשם מה נכתב הפרק של הדור שלנו? (8 דקות)

המורה מבקשת מהתלמידים לדמיין ספר פתוח:

- דורות קודמים כתבו פרקים של

- כיסופים/ תפילה/ מסירות

- הדור שלנו שואל:

- מה האחריות שלנו להוסיף לספר?

התלמידים כותבים:

- מעשים/ ערכים/ דרך חיים

סיכום ביניים:

אחריות היא נאמנות לרצף הדורות ומתן משמעות לפור

ה. מתודה 4 - עץ האחריות

לשם מה צריך לגדל ולא רק לפעול? (8 דקות)

התלמידים מציירים עץ:

- שורשים: זכות, אמונה, זהות
- גזע: התמדה, מחויבות
- ענפים: עשייה, שליחות
- פירות: חברה מתוקנת, חיים של קדושה

שיח מונחה:

- למה בלי שורשים אין פירות?
- איך זה קשור לחיים בארץ ישראל בדור שלנו?

סיכום ביניים:

האחריות היא טיפוח מתמשך של השליחות.

ו. חיבור כולל - ניסוח תודעתי (5 דקות)

המורה חוזרת לשאלה שעל הלוח:

לשם מה זכינו לחיות בארץ ישראל בדור שלנו?

ומסכמת:

ה"לשם מה" שלנו היא הזכות שניתנה לדור שלנו לקיים את מצוות יישוב הארץ בפועל,

ולהיות שותפים בחזון הגאולה - בארץ ההולכת ונגאלת.

ז. סיכום אישי - האחריות שלי (5 דקות)

התלמידים משלימים משפט:

האחריות שלי כבן/בת הדור שחי בארץ ישראל

באה לידי ביטוי ב־

אפשר שיתוף קצר.

משפט שיא לסיום השיעור - אחריות איננה רק מה עושים, אלא לשם מה אנחנו חיים כאן.

